

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَحَتُهُمْ

تعلیم و تَعلُّم عبادت است. امام خمینی (ره)

تعلیمات دینی

چهارم دبستان

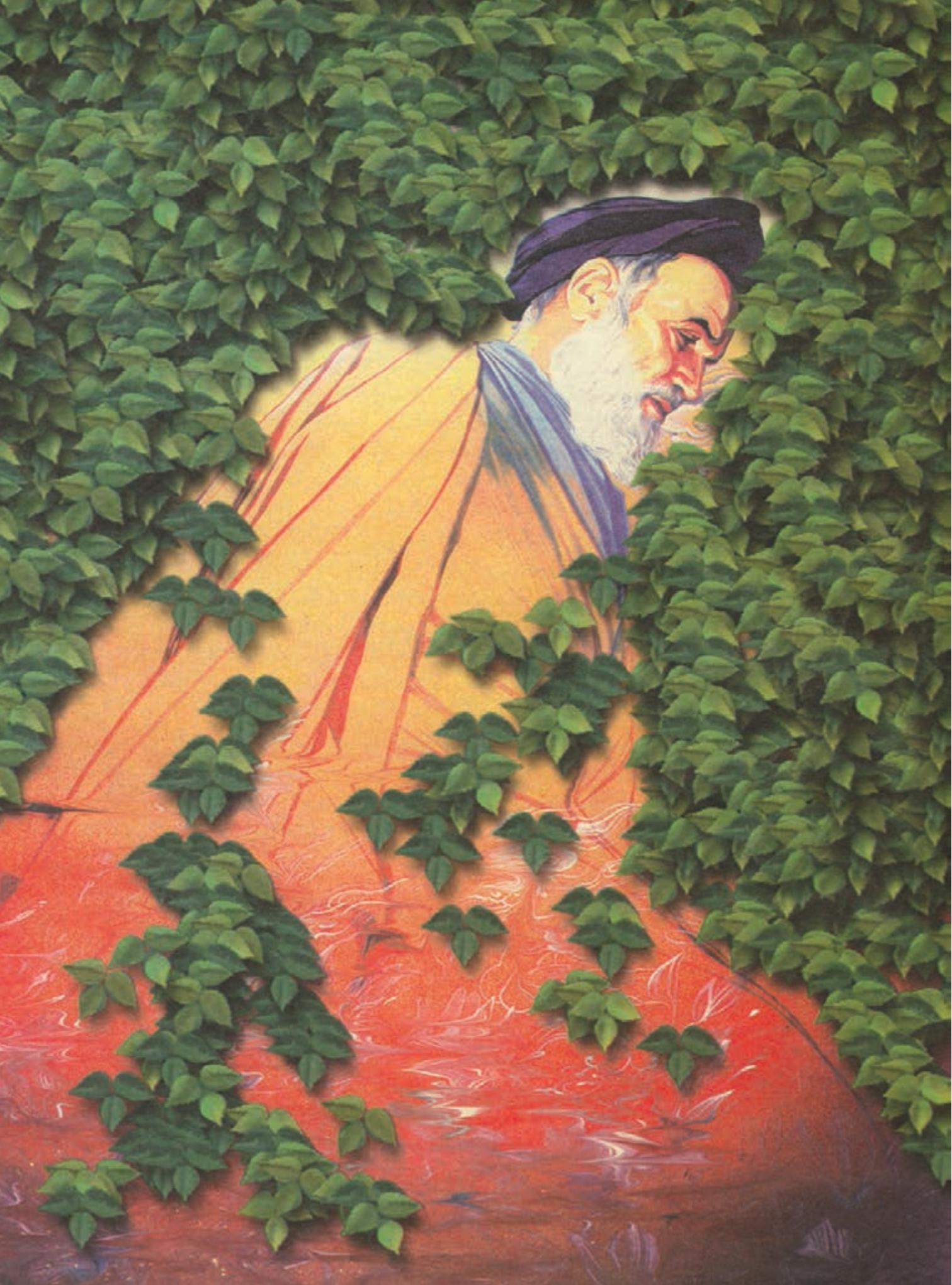
نیازهای ویژه

**وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور**

نام کتاب:	تعلیمات دینی - چهارم دبستان - کد ۵۴۰۲۱
پدیدآورنده:	سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توانبخشی
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ربابه ریاضی، ملک قریب‌گانی، اعظم جهانشاد، زهرا فروغی، مینا حسنی
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره‌ی چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
شناسه افزوده آماده‌سازی:	پدرام حکیم‌زاده (مدیر هنری) - علی‌رضانجف‌پور، علی‌موسوی‌تبار (تصویرگران) - مجید ذاکری (طراح جلد) - زهره بهشتی‌شیرازی (صفحه‌آرا) - فاطمه ناصری (حروفچینی) - امیر خزائلی (ویراستاری)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶، تلفن: ۰۲۶۹۷۰۴۵۵
کد پستی:	۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۰۹۳۳۹۰۹۳
دورنگار:	۱۱۱۵۵ - ۴۹۷۹، صندوق پستی: ۷۷۳۳۹۰۹۷
چاپخانه:	شرکت افست (سهامی عام)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ ۱۴۰۲

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿... وَ مِنْ أَحْيَاهَا فَكَانُهَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعاً...﴾

بی سبب نیست که کار معلمان کودکان استثنایی را به «شغل انبیاء و مصلحان بزرگ عالم»، تشبیه کرده‌اند، چرا که ماهیت تلاش عاشقانه‌ی آنان جهاد در مسیر احیاء انسان‌هاست. موقفیت در این جهاد خداجویانه مرهون تدوین برنامه‌ی درسی متناسب با توانمندی‌ها و نیازهای دانش‌آموزان استثنایی است به نحوی که نارسایی برنامه‌های درسی و شرایط آموزش و پرورش عمومی برای دربرگرفتن این گروه از دانش‌آموزان، حذف آنان از جریان تعلیم و تربیت عمومی را موجب نشود. اینک خدا را شاکرم که پس از مدت‌ها تلاش ایثارگرانه‌ی معلمان و کارشناسان این سازمان بار دیگر به بار نشست و بخش دیگری از مجموعه‌ی برنامه‌های درسی ضروری برای پرورش استعدادهای دانش‌آموزان عزیزی که در یادگیری و نیازها شرایط متفاوتی دارند برای بهره‌گیری آنان به چاپ رسید.

در این راستا محتوای کتب درسی کودکان استثنایی در مدارس ویژه به منظور تمهید زمینه‌های فراگیری مطالب و مهارت‌هایی که دانش‌آموزان را برای زندگی در جامعه‌ی امروز آماده می‌سازد طراحی شده است. امیدوارم تکمیل این حلقه‌های نهایی زنجیره آموزش و پرورش عمومی و حرفه‌ای، با فراهم آوردن کفایت‌های فردی و اجتماعی لازم، آرزوهای عموم معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه واقعیت بپوشد.

بر خود فرض می‌دانم از تمامی دست‌اندرکاران تدوین این مجموعه در سازمان و نیز مقام محترم عالی وزارت، مسؤولین و دست‌اندرکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به ویژه، اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی که با حمایت‌های خود در برآورده شدن این نیازها و آرزوی معلمان و دانش‌آموزان استثنایی نقش بزرگی را ایفاء کردد، صمیمانه سپاسگزاری نمایم. از آن جا که هیچ اثر انسان ساخته‌ای بدون ضعف و کاستی نخواهد بود، مشتاقانه چشم به راه نظریات و پیشنهادهای صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقاء کیفیت این برنامه‌ها خواهیم بود.

و ما توفيقنا الا... العزيز الحكيم

معاون وزیر و نماینده سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

۱- از فرمایشات مقام معظم رهبری به معلمین استثنایی

فهرست

صفحه	عنوان
۲	حمد خدا
۳	خدای دانا و توانا
۷	شکر خدای مهربان
۸	پسر راستگو
۱۰	درست کاری
۱۲	زندگی حضرت محمد (ص)
۱۴	بهترین دین
۱۶	دوازده امام
۱۷	امام اول، حضرت امام علی (ع)
۱۹	پدر مهربان
۲۱	دوست خوب
۲۳	نتیجه‌ی کارهای ما
۲۴	نماز بهترین عبادت
۲۶	وقتی می‌خواهم نماز بخوانم ...
۲۹	قبله
۳۳	چگونه نماز می‌خوانم (۱)
۳۹	چگونه نماز می‌خوانم (۲)
۴۱	وقت نمازهای هر شبانه روز
۴۲	وقت نماز است

حمد خدا

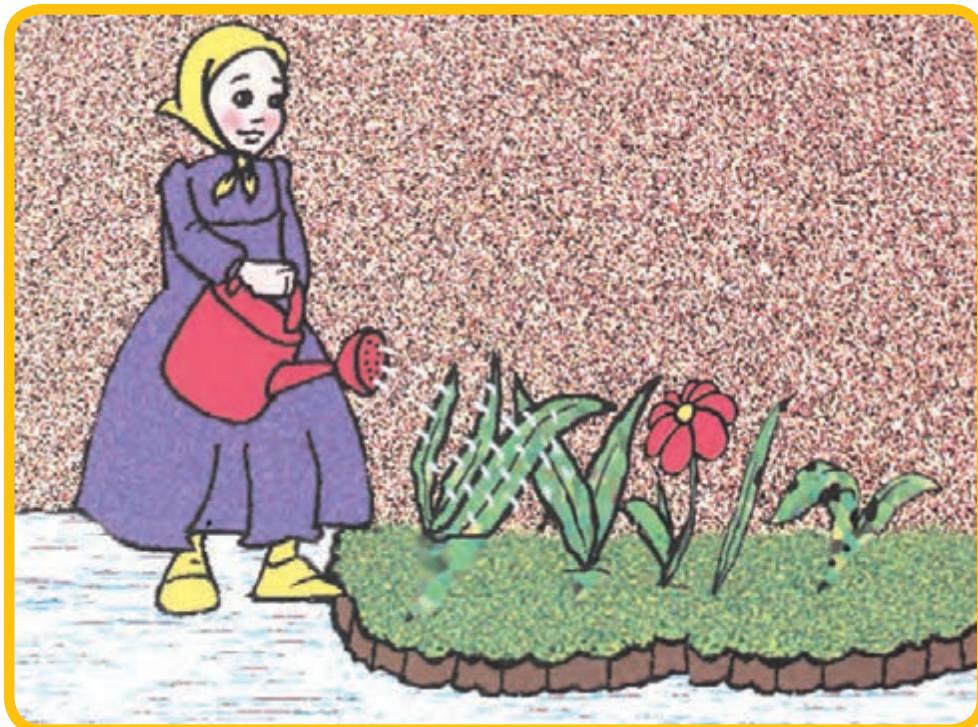
که آفریده ما را
که داد به ما آسایش
شکر یزدان گذاریم
ایران شود تابناک
آسوده باشد مادر
کنیم ایران را آباد

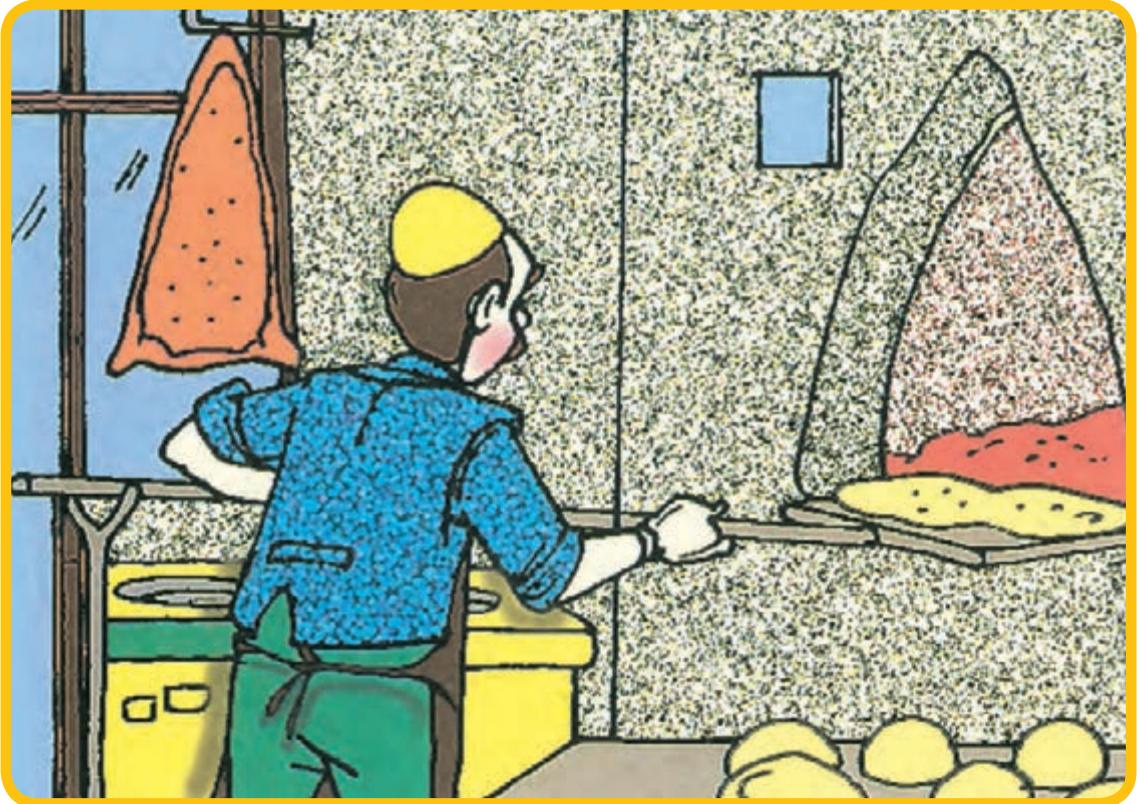
حمد خدای یکتا
کنیم او را ستایش
دست دعا برداریم
خواهیم ز یزدان پاک
زنده بماند پدر
ما هم شویم با سواد

خدای دانا و توانا

به تصویرهای این صفحه و صفحه‌ی بعد نگاه کنید و بگویید هر یک چه کاری
انجام می‌دهند.

آیا می‌دانید، بدن ما برای کار و بازی به چه چیزهایی احتیاج دارد؟

بدن ما برای کار و بازی به آب و غذا احتیاج دارد.

آیا می‌توانید چند غذا را که برای سالم ماندن و بزرگ شدن بدن لازم است،
نام ببرید؟

بدن ما، برای سالم ماندن و بزرگ شدن به غذاهای گوناگون احتیاج دارد.
آیا می‌دانید چه کسی آب و غذاهای گوناگون را آفریده است؟
خدای دانا و توانا. او به فکر ما بوده و همه‌ی چیزهایی را که لازم داریم،
آفریده است.
همه‌ی ما خدای دانا و توانا را دوست داریم و او را برای نعمت‌هایی که به
ما داده است شکر می‌کنیم.

کار در کلاس

نام چند نعمت خدا را بنویسید.

شکر خدای مهربان

ای خدای مهربان! تو را شکر می‌گوییم که ما را آفریدی.
ای خدای مهربان! تو را شکر می‌گوییم که ماه و خورشید را آفریدی.
ای خدای مهربان! تو را شکر می‌گوییم که باران و برف را آفریدی.
ای خدای مهربان! تو را شکر می‌گوییم که جانوران و گیاهان را آفریدی.
ای خدای مهربان! تو را شکر می‌گوییم که این همه نعمت را آفریدی.
ای خدای مهربان! من تو را خیلی دوست دارم.

پسر استگو

روز جمعه بود. احمد و رضا در کوچه مشغول توپ بازی بودند. ناگهان توپ به شیشه‌ی منزل آقای اکبری خورد و آن را شکست.

احمد و رضا فرار کردند و به خانه برگشتند. اما احمد از کارش بسیار ناراحت بود، برای همین، دوباره به کوچه برگشت. او آقای اکبری را دید که با حسن دعوا می‌کند و به او می‌گوید: «چرا شیشه را شکستی؟ مگر نمی‌دانی کوچه جای توپ بازی نیست؟!»

حسن جواب داد: «من این کار را نکرده‌ام!» ولی آقای اکبری با ناراحتی گفت:

«به جز تو شخص دیگری اینجا نیست!»

احمد با دیدن آن‌ها بسیار ناراحت شد و به طرف آقای اکبری رفت و گفت: «حسن تقصیری ندارد. من و رضا توپ بازی می‌کردیم که توپ به شیشه

خورد و آن را شکست. حالا هم من از کار خود خیلی پشیمان هستم و قول می‌دهم
دیگر در کوچه توب بازی نکنم.»

آقای اکبری وقتی حرف‌های احمد را شنید به او گفت: «با این که از شکستن
شیشه خیلی ناراحت شده‌ام ولی چون پسر راستگویی هستی تو را می‌بخشم.
اگر راستش را نمی‌گفتی، من حسن را مقصّر می‌دانستم و ممکن بود حسن
برای کاری که نکرده است، تنبیه شود.»

برای همین است که دین اسلام می‌گوید:
«یک مسلمان باید راستگو باشد و هیچ وقت دروغ نگوید.»

کار در کلاس

این داستان را در کلاس تعریف کنید.

درست‌کاری

زنگ مدرسه زده شد. محسن برای رفتن به خانه از دوستانش خدا حافظی کرد. او در حالی که از حیاط مدرسه می‌گذشت، ناگهان چشمش به یک ساعت افتاد. جلو رفت و آن را از روی زمین برداشت. محسن مدت‌ها بود که دلش می‌خواست یک ساعت داشته باشد. برای همین آن را به دست خود بست و با خوشحالی به سوی خانه رفت.

وقتی به خانه رسید، به طرف مادرش دوید و گفت: «مادر جان! من امروز این ساعت را در حیاط مدرسه پیدا کردم. ببین چه قدر قشنگ است!» مادر ساعت را دید و گفت: «بله خیلی قشنگ است ولی کار درستی نکردم که آن را به خانه آوردم. کار درست این بود که ساعت را به آقای ناظم می‌دادی تا او صاحب آن را پیدا کند.

می‌دانی پسرم! درست کاری یکی از دستورهای دین اسلام است و یک انسان درست کار هرگز مال کسی را بدون اجازهٔ صاحبش برنمی‌دارد.
خداآوند هم کسانی را که درست کار باشند، دوست دارد و به آن‌ها پاداش خوب می‌دهد.»

محسن با شنیدن این حرف‌ها ساعت را از دست خود باز کرد و در کیفش گذاشت و گفت: «مادرجان! فردا که به مدرسه رفتم حتماً ساعت را به آقای ناظم خواهم داد تا آن را به صاحبشن برگرداند.»

پرسش

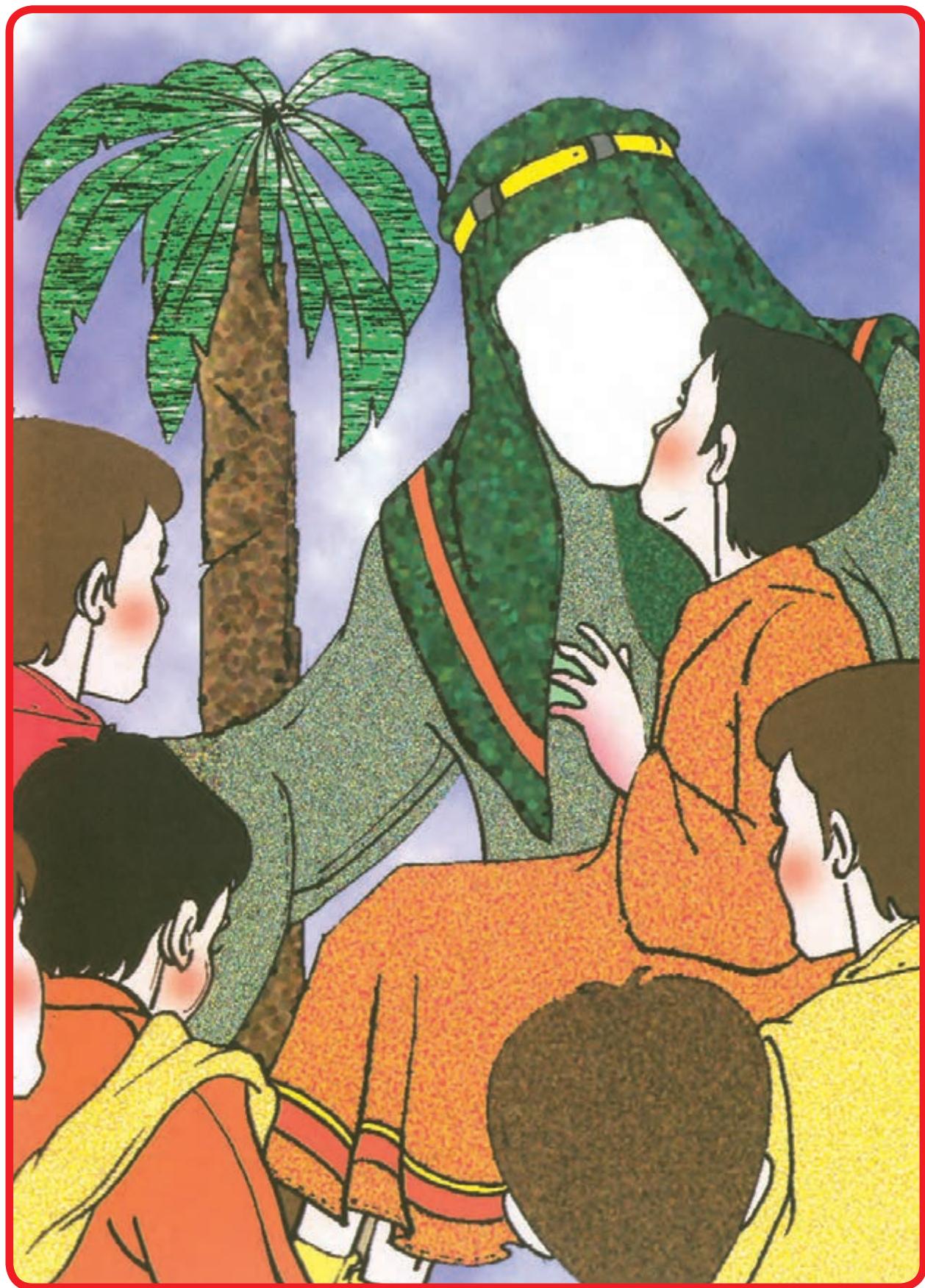
- ۱- به کسی که هرگز مال دیگری را بدون اجازه برنمی‌دارد، چه می‌گویند؟
- ۲- اگر شما چیزی را پیدا کردید، چه می‌کنید؟

زندگی حضرت محمد (ص)

نام پدر حضرت محمد (ص) عبدالله و نام مادرش آمنه است.
حضرت محمد (ص) شش ساله بود که آمنه از دنیا رفت.
بعد از مرگ مادرش، عبدالطلب، پدر بزرگ محمد از او نگهداری می‌کرد.
عبدالطلب محمد را خیلی دوست داشت و با او مهرaban بود.
محمد از کودکی خدا را می‌شناخت. او همیشه خوردن غذا را با نام خدا
شروع می‌کرد و بعد از غذا، خدا را شکر می‌کرد. او هیچ وقت دروغ نمی‌گفت
و حرف‌های زشت نمی‌زد. با صدای بلند نمی‌خندید و همیشه لبخند می‌زد.
حضرت محمد (ص) در جوانی بسیار درست‌کار بود و مردم به او «محمد
امین» می‌گفتند.
وقتی حضرت محمد (ص) چهل سال داشت از طرف خداوند مهرaban برای
پیامبری انتخاب شد.

پرسش

- ۱- نام پدر و مادر حضرت محمد (ص) چیست؟
- ۲- بعد از مرگ آمنه، چه کسی از حضرت محمد (ص) نگهداری می‌کرد؟
- ۳- حضرت محمد (ص)، خوردن غذا را با نام چه کسی شروع می‌کرد؟
- ۴- رفتار حضرت محمد (ص) چگونه بود؟ دو مورد را بنویسید.
- ۵- حضرت محمد (ص) در چند سالگی به پیامبری رسید؟

بهترین دین

خدای مهربان دین اسلام را به وسیله‌ی حضرت محمد (ص) برای ما فرستاد تا راه درست زندگی کردن را به ما نشان دهد. دین اسلام بهترین و کامل‌ترین دین است. دین اسلام به ما یاد می‌دهد که: خدای مهربان را بپرستیم؛ راستگو و درست کار باشیم؛ به نیازمندان کمک کنیم؛ خوش اخلاق و با ادب باشیم؛ به پدر و مادر خود خوبی کنیم. پاکیزه باشیم و در کارهای خوب با یک دیگر همکاری کنیم.

ما مسلمانان باید دستورهای دین اسلام را انجام دهیم تا زندگی بهتری داشته باشیم. کتاب دینی ما مسلمانان قرآن است.

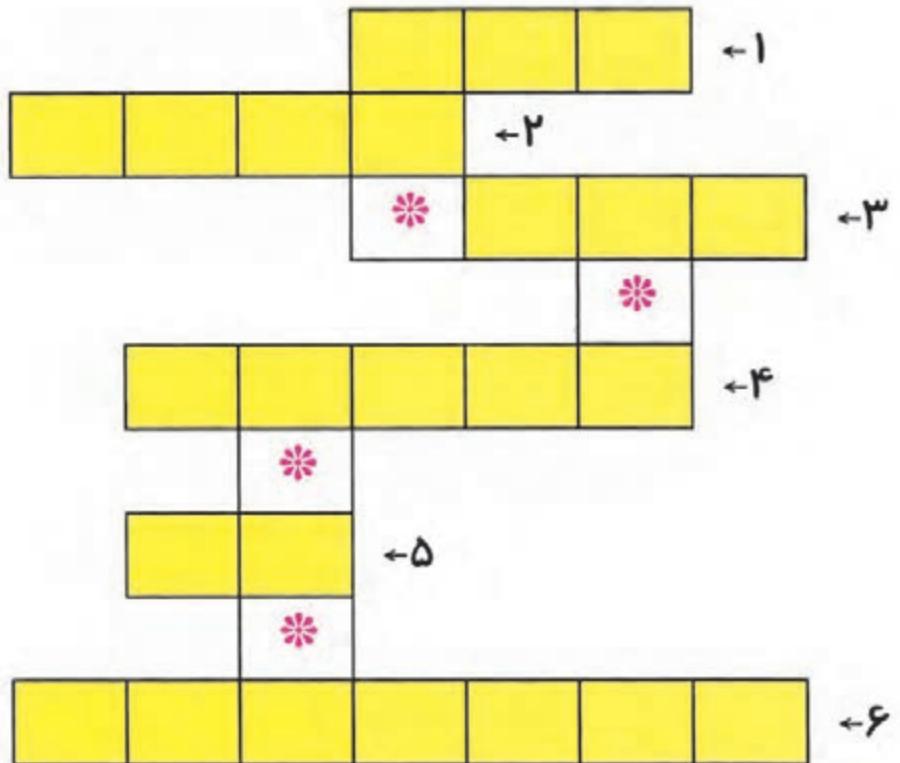
پرسش

- ۱- بهترین و کامل‌ترین دین کدام است؟
- ۲- پیامبر ما مسلمانان کیست؟
- ۳- دو مورد از دستورهای دین اسلام را بنویسید.
- ۴- کتاب دینی ما مسلمانان چه نام دارد؟

جدول

- ۱_ ما هر کاری را با نام شروع می کنیم.
- ۲_ یک مسلمان هیچ وقت نمی گوید.
- ۳_ ما خدا را برای نعمت‌هایی که داده است می گوییم.
- ۴_ ما مسلمانان دستورهای دین را انجام می دهیم.
- ۵_ یکی از نعمت‌های خدا است که بدون آن نمی توانیم زنده بمانیم.
- ۶_ به کسی که هرگز مال دیگری را بدون اجازه بر نمی دارد می گویند.

دوازده امام

حضرت محمد (ص) به دستور خدا امامان را انتخاب کرد تا بعد از پیامبر راهنمای ما باشند.

ما دوازده امام داریم. که یکی بعد از دیگری مردم را رهبری می‌کنند و دستورها و پیام‌های خدا را برای مردم می‌گویند.

اول – حضرت امام علی (ع)

دوم – حضرت امام حسن (ع)

سوم – حضرت امام حسین (ع)

چهارم – حضرت امام سجاد (ع)

پنجم – حضرت امام محمد باقر (ع)

ششم – حضرت امام جعفر صادق (ع)

هفتم – حضرت امام موسی کاظم (ع)

هشتم – حضرت امام رضا (ع)

نهم – حضرت امام محمد تقی (ع)

دهم – حضرت امام علی نقی (ع)

یازدهم – حضرت امام حسن عسکری (ع)

دوازدهم – حضرت امام مهدی

امام زمان (ع)

امام اول حضرت امام علی (ع)

نام امام اول ما حضرت علی (ع) است. پیامبر بزرگ اسلام، حضرت علی (ع) را به دستور خدا انتخاب کرد تا پس از پیامبر، مردم را رهبری کند. حضرت علی (ع)، پسر عمومی پیامبر بود. پیامبر از کودکی، حضرت علی (ع) را به خانه‌ی خود بُرد و مانند یک پدر مهربان از او مواظبت کرد.

علی (ع)، محمد (ص) را بسیار دوست داشت و اخلاق و رفتار اسلامی را از او یاد گرفت. حضرت علی (ع) پسر با ادبی بود، به مردم احترام می‌گذاشت، راستگو و پاکیزه بود، با کودکان مهربان بود و آن‌ها را دوست داشت. او بسیار قوی و شجاع بود و در کارها به پیامبر کمک می‌کرد.

حضرت علی (ع) ده ساله بود که دین اسلام را قبول کرد و اوّلین مردی بود که مسلمان شد.

در ۱۹ (نوزدهم) ماه رمضان، وقتی حضرت علی (ع) در مسجد مشغول خواندن نماز صبح بود، با ضربه‌ی شمشیر، به دست ابن مُلجم زخمی شد و در ۲۱ (بیست و یکم) ماه مبارک رمضان به شهادت رسید.

پرسش

- ۱_ نام امام اوّل ما چیست؟
- ۲_ رفتار حضرت علی (ع) چگونه بود؟ (دو مورد را بنویسید)
- ۳_ اوّلین مردی که مسلمان شد، کیست؟
- ۴_ حضرت علی (ع) در چه تاریخی به شهادت رسید؟

پدر مهربان

در زمان حضرت علی (ع) پسری بود که با مادرش زندگی می‌کرد. پدر او در جنگ شهید شده بود.

آن‌ها بسیار فقیر بودند و زندگی سختی داشتند.

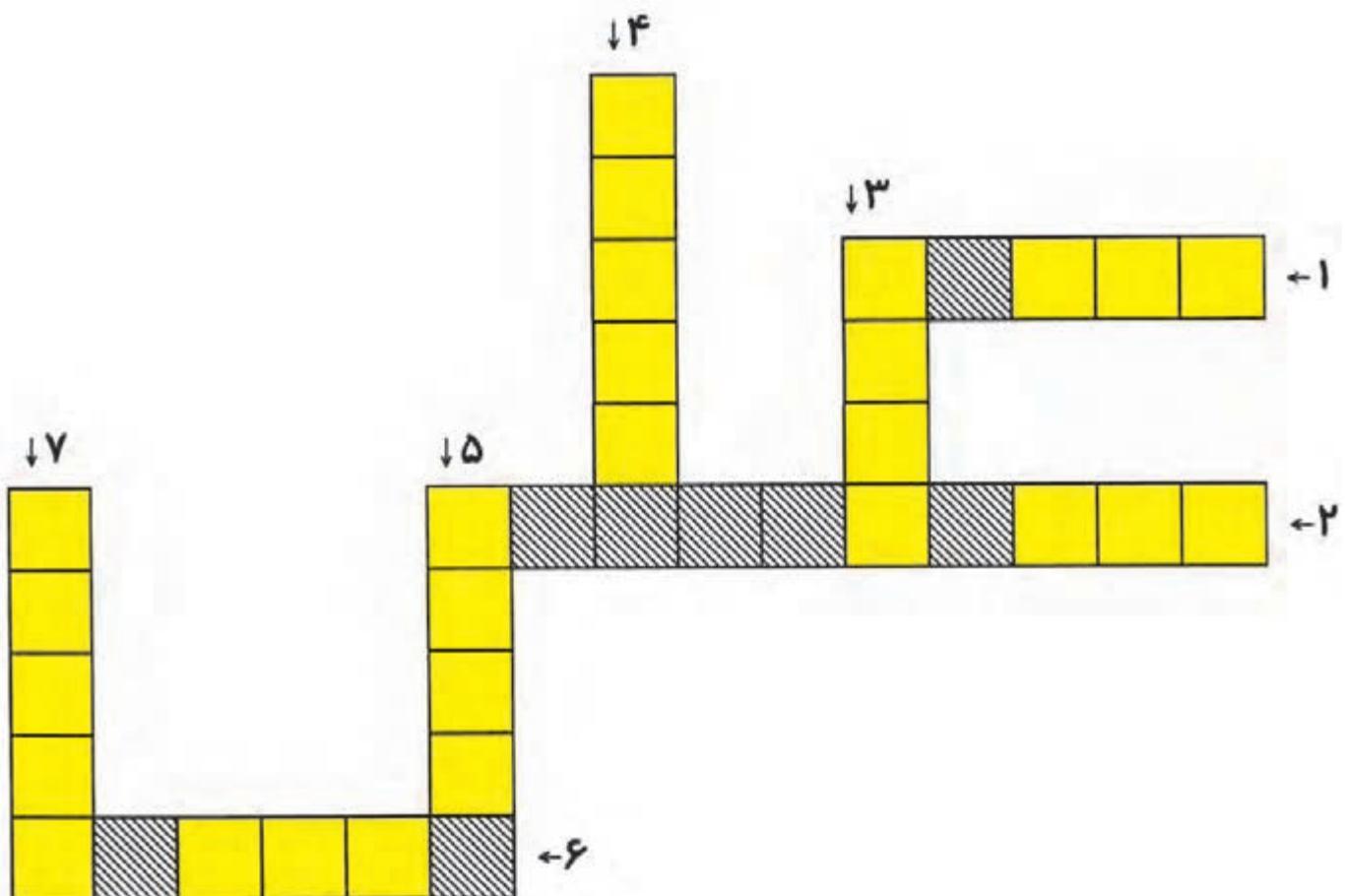
پس از آن که حضرت علی (ع) از زندگی سخت آن‌ها باخبر شد، هر روز به خانه‌ی آن‌ها می‌رفت و برایشان غذا می‌برد. امام علی (ع) با آن پسر مانند یک پدر مهربان رفتار می‌کرد. آن پسر هم امام علی (ع) را خیلی دوست داشت. روز ۱۹ ماه رمضان بود. مادر آن پسر در حالی که گریه می‌کرد به خانه آمد و گفت:

«امام علی (ع) زخمی شده است و می‌گویند آن حضرت برای خوب شدن زخمش باید شیر بخورد.» پسر پس از شنیدن حرف‌های مادرش یک کاسه‌ی شیر برداشت و با گریه به طرف منزل امام علی (ع) رفت. وقتی به درِ خانه‌ی حضرت علی (ع) رسید کودکان زیادی را دید که با کاسه‌های پُر از شیر به دیدن او آمده‌اند. آن روز او فهمید که حضرت علی (ع) برای بسیاری از کودکان مانند یک پدر بوده است.

جدول

- ۱_ اولین مردی که مسلمان شد.
- ۲_ امام دوم ما مسلمانان است.
- ۳_ نام مادر حضرت محمد (ص)
- ۴_ امام علی (ع) در این ماه به شهادت رسید.
- ۵_ نام کتاب آسمانی ما مسلمانان است.
- ۶_ همه چیز را او آفریده است.
- ۷_ دینی که حضرت محمد (ص) برای مسلمانان آورده است.

دوست خوب

وقتی مجید از مدرسه به خانه برگشت، مادرش دید که او خیلی ناراحت است.

از او پرسید: «پسرم چه شده؟! از چیزی ناراحتی ...؟!»

مجید گفت: «بله، احمد از فردا دیگر به مدرسه‌ی ما نمی‌آید، چون آن‌ها اسباب کشی کرده‌اند و به محلِ دیگری رفته‌اند.

می‌دانی مادرجان! احمد یکی از دوستان خوب من است. او پسر با ادب و مهربانی است. هیچ وقت با کسی دعوا نمی‌کند در کارها به دیگران کمک می‌کند. دروغ نمی‌گوید و همیشه کارهایی می‌کند که دیگران خوش حال شوند.»

مادر پرسید: «اگر احمد پسر بدی بود و کارهای خوب انجام نمی‌داد باز هم از رفتن او ناراحت می‌شدی؟»

مجید گفت: «نه، اگر احمد پسر بدی بود از رفتن او ناراحت نمی‌شدم.»
مادر گفت: «برای همین، باید همیشه کارهای خوب انجام دهیم و از کارهای
بد دوری کنیم تا همه، ما را دوست داشته باشند.»

کار در کلاس

داستان این درس را در کلاس تعریف کنید.

نتیجه‌ی کارهای ما

مردم دو گروه هستند:
یک گروه به دستورهای خدای مهربان عمل می‌کنند و کارهای خوب انجام می‌دهند. آن‌ها خوش‌اخلاق و مهربان هستند و به دیگران کمک می‌کنند.
گروه دیگر کسانی هستند که به دستورهای خدای بزرگ عمل نمی‌کنند.
به نظر شما این دو گروه با هم مساوی هستند؟
شما کدام یک را دوست دارید؟
آدم‌های خوب و بد پیش خدا هم مساوی نیستند.
خداوند کسانی را که کارهای خوب انجام می‌دهند، دوست دارد و آن‌ها را به بهشت می‌برد و کسانی را که کارهای بد انجام می‌دهند دوست ندارد و آن‌ها را به جهنم می‌برد.

پرسش

- ۱— مردم چند گروه هستند؟ آن‌ها را نام ببرید.
- ۲— آیا همه‌ی آدم‌ها پیش خدا مساوی هستند؟
- ۳— چند کار خوب را نام ببرید.

نماز، بهترین عبادت

روزی مادر زهرا می‌خواست نماز بخواند. زهرا پیش مادر آمد و گفت:
«مادرجان! چرا نماز می‌خوانی؟»

مادر گفت: «نماز از بهترین عبادت‌ها است. ما مسلمانان در نماز با خدای خوب و مهربان حرف می‌زنیم. کسی که نماز می‌خواند با دیگران مهربان و خوش‌رفتار است. هیچ وقت دروغ نمی‌گوید و به دیگران بدی نمی‌کند.»

پیامبر، کسانی را که نماز می‌خوانند، دوست دارد. خدا هم، کسانی را که نماز می‌خوانند، دوست دارد و به آن‌ها پاداش خوب می‌دهد.»

زهرا پرسید: «مادرجان! شما هر روز چند بار نماز می‌خوانید؟»

مادر گفت: «دخترم! هر مسلمان باید در شبانه روز، پنج بار نماز بخواند.

نماز صبح	۲	ركعت است.
نماز ظهر	۴	ركعت است.
نماز عصر	۴	ركعت است.
نماز مغرب	۳	ركعت است.
نماز عشا	۴	ركعت است.»

پرسش

- ۱_ بهترین عبادت چیست؟
- ۲_ در هنگام نماز با چه کسی صحبت می کنیم؟
- ۳_ هر مسلمان در شبانه روز چند بار نماز می خواند؟
- ۴_ نماز صبح چند رکعت است؟
- ۵_ نماز مغرب چند رکعت است؟
- ۶_ کدام نمازها چهار رکعت هستند؟

وقتی می خواهم نماز بخوانم

* اگر لباسم کثیف باشد، آن را عوض می کنم.

* با آب پاک وضو می گیرم.

* جانمازم را رو به قبله پهن می کنم.

* چادر و مقنعه‌ی تمیز و پاکی را سرم می کنم.

آرام و بدون حرکت رو به قبله می‌ایستم و سرم را به این طرف و آن طرف
بر نمی‌گردم.

- * نمی‌خندم، گریه نمی‌کنم، حرف نمی‌زنم و چیزی نمی‌خورم.
- * فقط به خدا فکر می‌کنم چون می‌خواهم با او حرف بزنم.

پرسش

- ۱- لباس‌های ما هنگام نماز خواندن باید چگونه باشد؟
- ۲- هنگام نماز خواندن به کدام طرف می‌ایستیم؟
- ۳- هنگام نماز خواندن چه کارهایی را نباید انجام دهیم؟

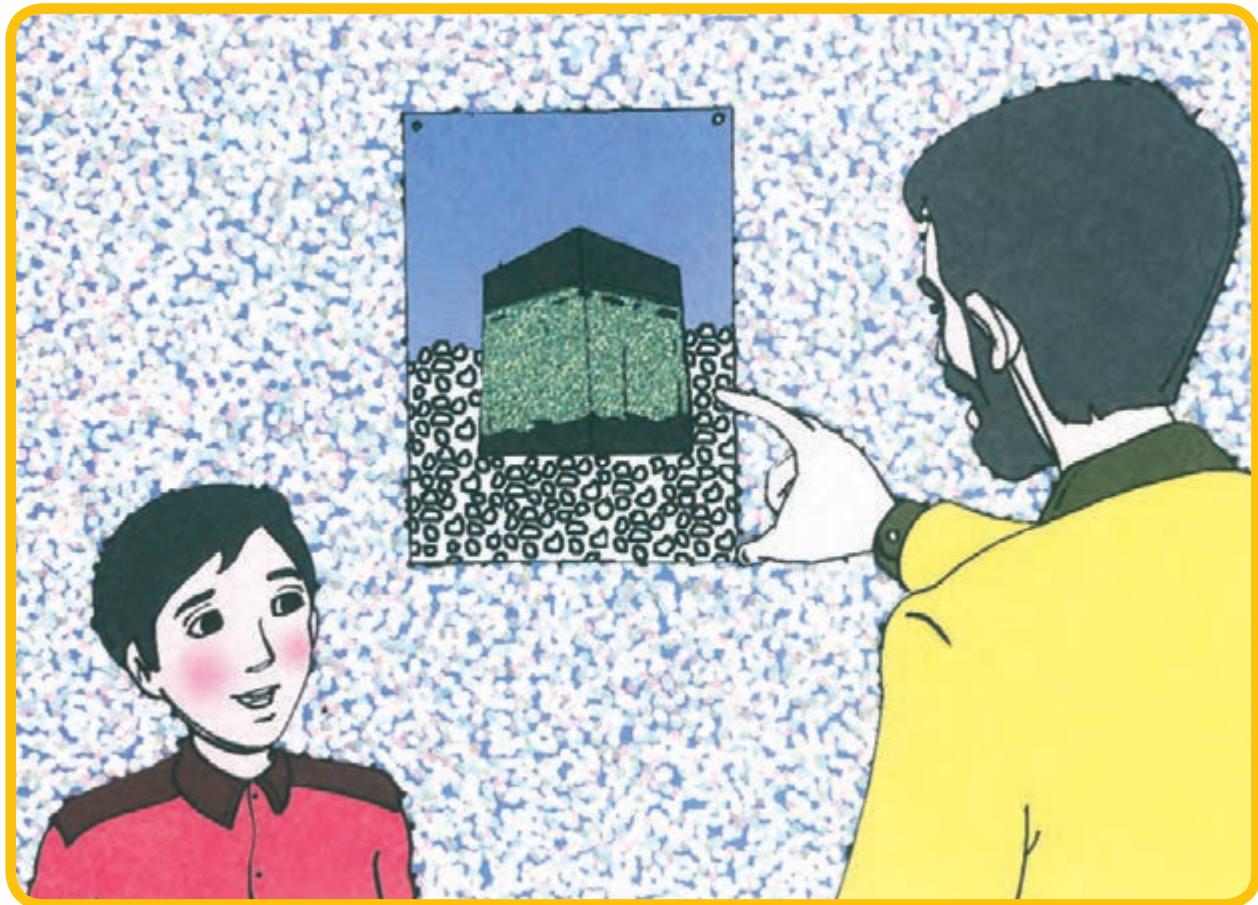
قبله

حمید برای خواندن نماز، جانمازش را پهن کرد.
پدر او را دید و گفت: «چرا جانمازت را به این طرف پهن کرده‌ای؟!»
حمید گفت: «پدر جان! امروز می‌خواهم به این طرف نماز بخوانم.»

پدر گفت: «تو نمی توانی به هر طرف که می خواهی، نماز بخوانی.
تو باید فقط رو به قبله نماز بخوانی..»
حمید پرسید: «قبله کجاست؟»

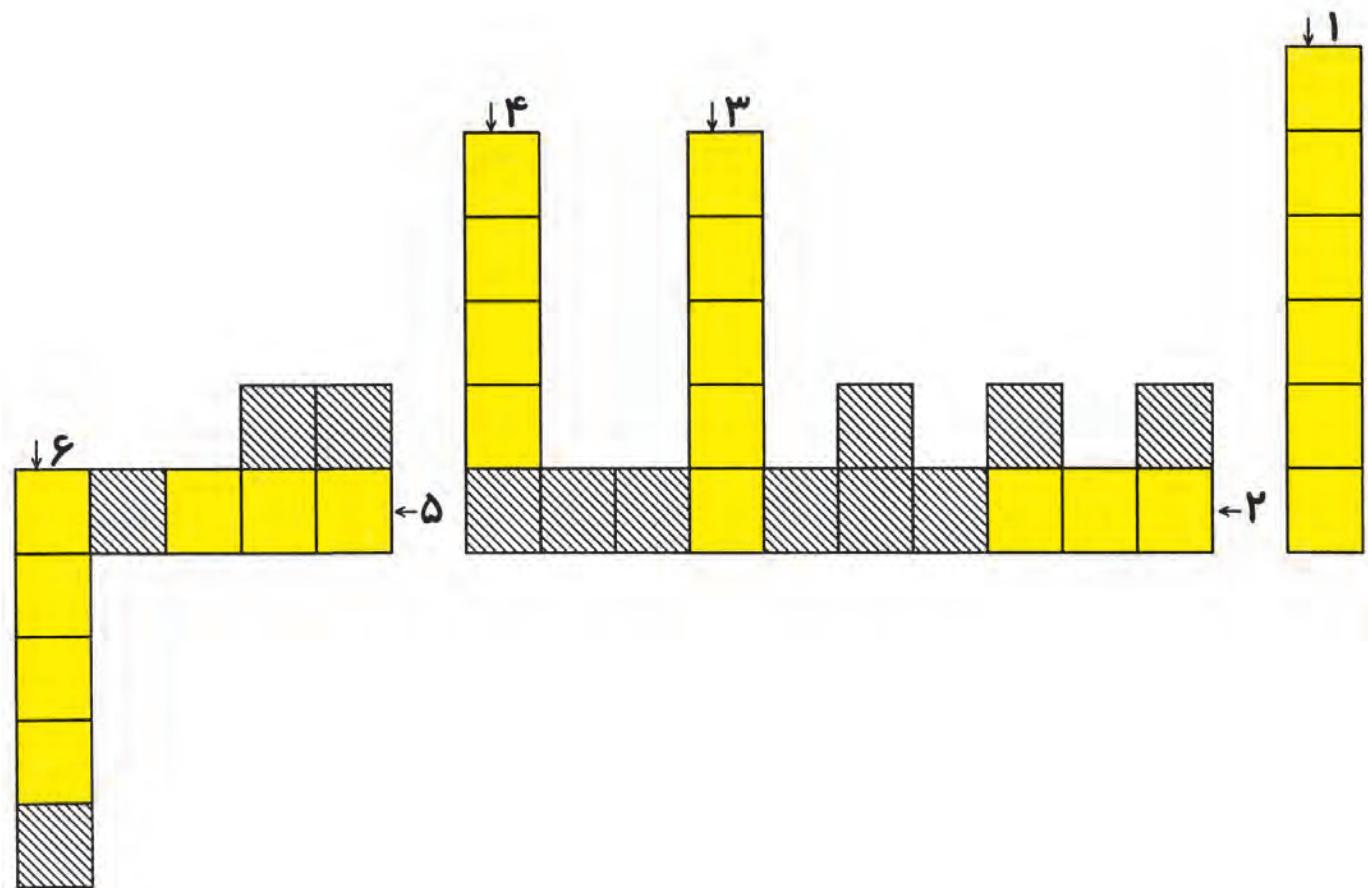
پدر جواب داد: «قبله همان خانه‌ی کعبه است که در شهر مگه قرار دارد. کعبه، خانه‌ی خدا است. همه‌ی ما مسلمانان برای خواندن نماز رو به خانه‌ی خدا می‌ایستیم و نماز می‌خوانيم.»

پرسش

- ۱— مسلمانان برای خواندن نماز به کدام طرف می‌ایستند؟
- ۲— خانه‌ی کعبه در کدام شهر قرار دارد؟

جدول

- ۱- به کسی که دستورهای دین اسلام را انجام دهد می‌گویند.
- ۲- نام امام اوّل ما است.
- ۳- بهترین و کامل‌ترین دین‌ها است.
- ۴- نام آخرین پیامبر خدا است.
- ۵- هنگام نماز خواندن با او حرف می‌زنیم.
- ۶- همه‌ی مسلمان‌ها برای خواندن نماز به آن طرف می‌ایستند.

چگونه نماز می خوانم (۱)

* اول وضو می گیرم.

* رو به قبله می ایستم و نیت می کنم. یعنی تصمیم می گیرم برای خشنودی خدا نماز صبح یا ظهر یا بخوانم.

* دست هایم را تا نزدیک گوش بالا می آورم و **الله اکبر** می گوییم.

* وقتی که دست هایم را پایین آوردم، «سوره‌ی حمد» و «سوره‌ی توحید» را می‌خوانم.

سوره‌ی حمد

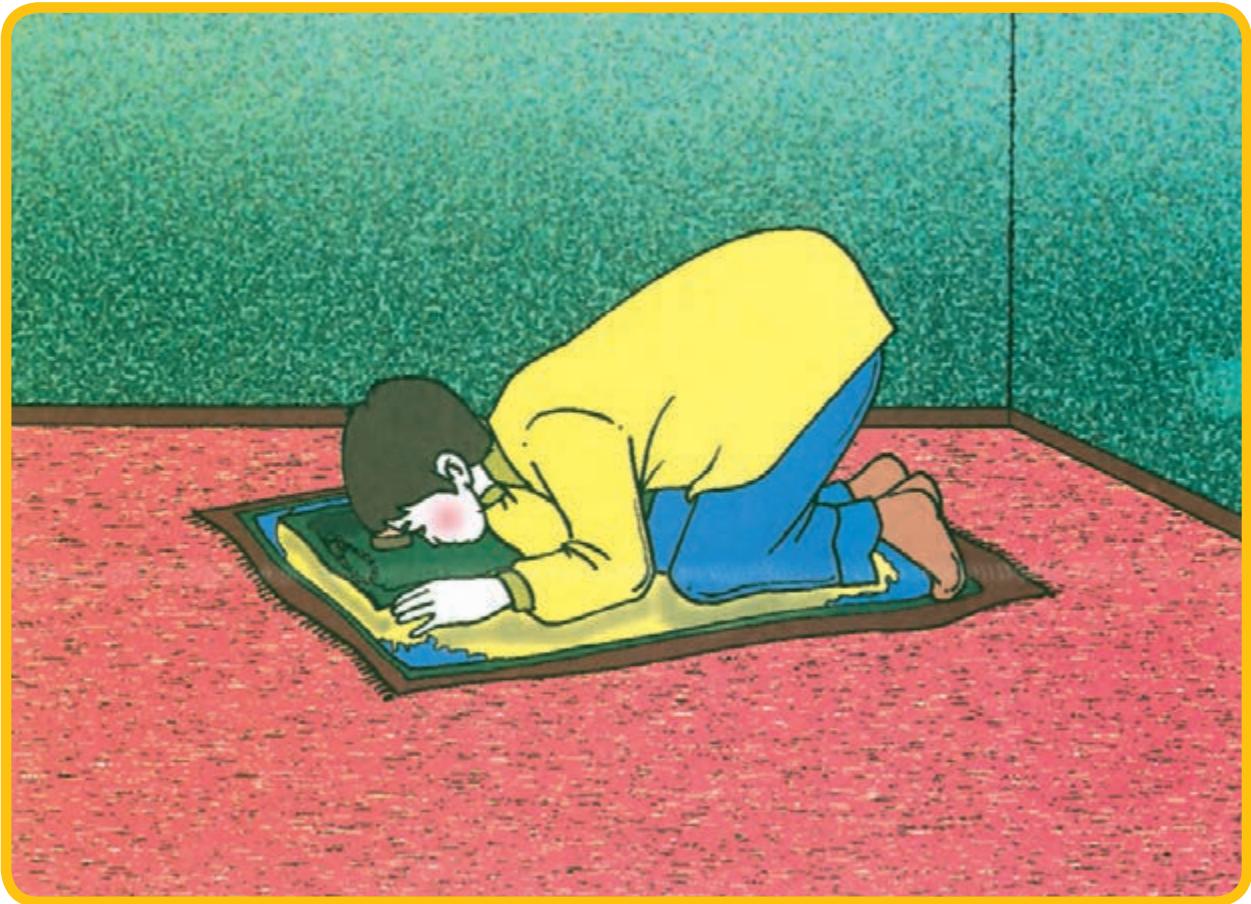
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ
اِيَّاكَ نَسْتَعِينُ اهْدَنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

سوره‌ی توحید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوَلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ

* پس از خواندن سوره‌ی حمد و توحید به رکوع می‌روم و می‌گویم:
«سُبْحَانَ اللَّهِ؛ سُبْحَانَ اللَّهِ؛ سُبْحَانَ اللَّهِ»
یا می‌گویم:
«سُبْحَانَ رَبِّ الْعَظِيمِ وَ بِحَمْدِهِ»

* بعد از رکوع می‌ایستم و سپس به سجده می‌روم و می‌گویم:

«سُبْحَانَ اللَّهِ؛ سُبْحَانَ اللَّهِ؛ سُبْحَانَ اللَّهِ»

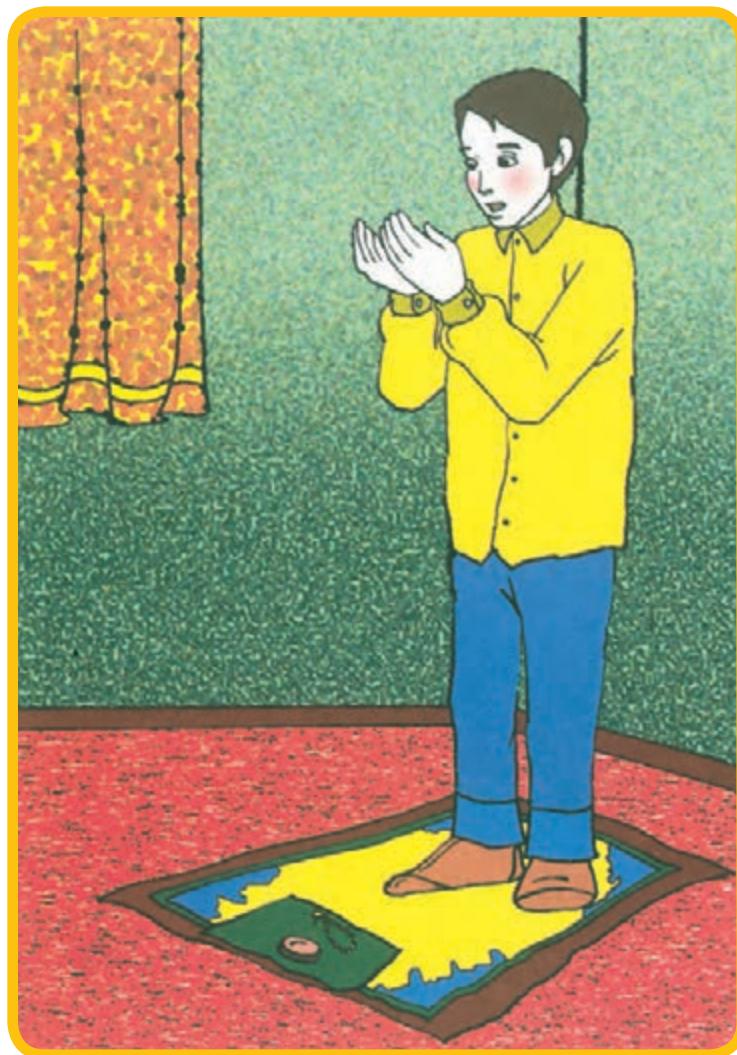
یا می‌گویم:

«سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى وَ بِحَمْدِهِ»

* از سجده بلند می‌شوم، می‌نشینم و دوباره به سجده می‌روم و همان ذکر

را می‌گویم.

* سپس برای رکعت دوم بلند می‌شوم و مانند رکعت اول سوره‌ی حمد و توحید را می‌خوانم.

* قنوت می‌خوانم یعنی سه بار می‌گوییم:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ»

و یا می‌گوییم:

«رَبَّنَا أَتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ»

* رکوع و دو سجده را مانند رکعت اول انجام می‌دهم.

* روی دو زانو می نشینیم و «تَسْهُد» می خوانیم. یعنی می گوییم:
 «أَشَهُدُ أَنَّ لِلَّهِ إِلَهٌ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشَهُدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ»

* اگر نماز م دو رکعتی بود، سلام می دهم و نماز را تمام می کنم هنگام سلام
 می گوییم:
 «السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ
 الصَّالِحِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ»

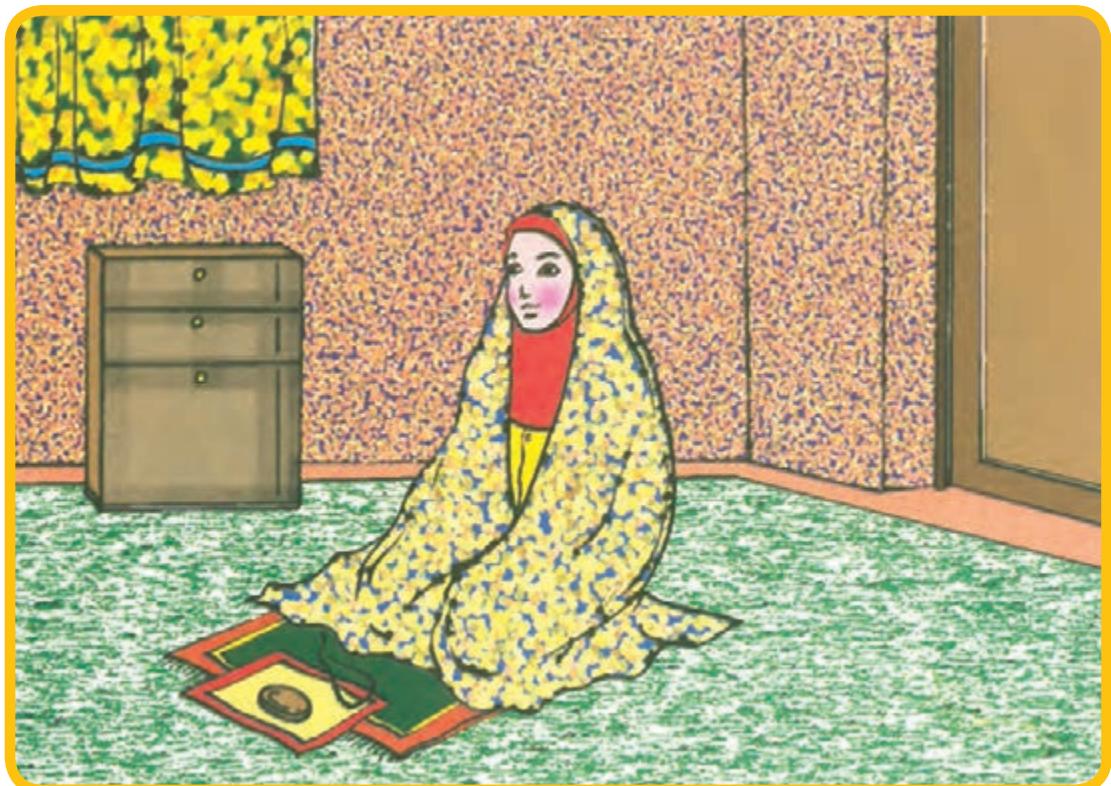
چگونه نماز می خوانم (۲)

- * اگر نمازم سه رکعتی باشد، بعد از تَشَهُّد بلند می شوم و در رکعت سوم سه بار می گوییم:
«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ»
- * رکوع و دو سجده را مانند رکعت اول و دوم انجام می دهم.
و تَشَهُّد و سلام می خوانم و نمازم را تمام می کنم.

* * *

اگر نمازم چهار رکعتی باشد:

- * پس از سجده های رکعت سوم بلند می شوم و رکعت چهارم را مانند رکعت سوم می خوانم.
- * رکوع و دو سجده انجام می دهم.
- * تَشَهُّد و سلام می خوانم و نمازم را تمام می کنم.

کار عملی

- * خواندن نماز را همراه با آموزگار خود تمرین کنید تا خوب یاد بگیرید.
- * در خانه هم، خواندن نماز را تمرین کنید.
- * سعی کنید همیشه نماز خود را اول وقت بخوانید.

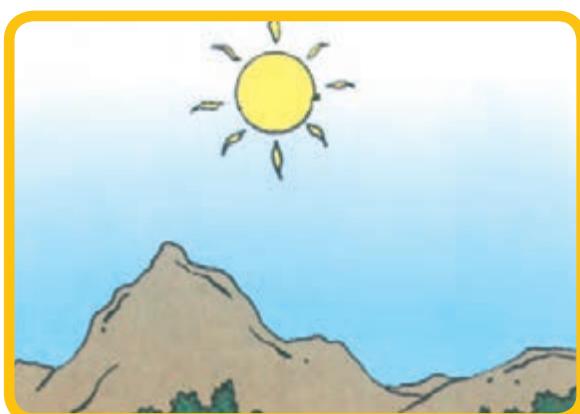

وقت نمازهای هر شبانه روز

نماز صبح:

از اذان صبح تا طلوع خورشید.

نماز ظهر و عصر:

از اذان ظهر تا غروب خورشید.

نماز مغرب و عشا:

از اذان مغرب تا نیمه شب

وقت نماز است

آمد عمومیم

باز از زیارت

سوگاتی آورد

یک دانه ساعت

شکل خرس است

این ساعت او

می خواند آواز

قوقولی قوقو

وقت سحر را

می داند انگار

امروز ما را

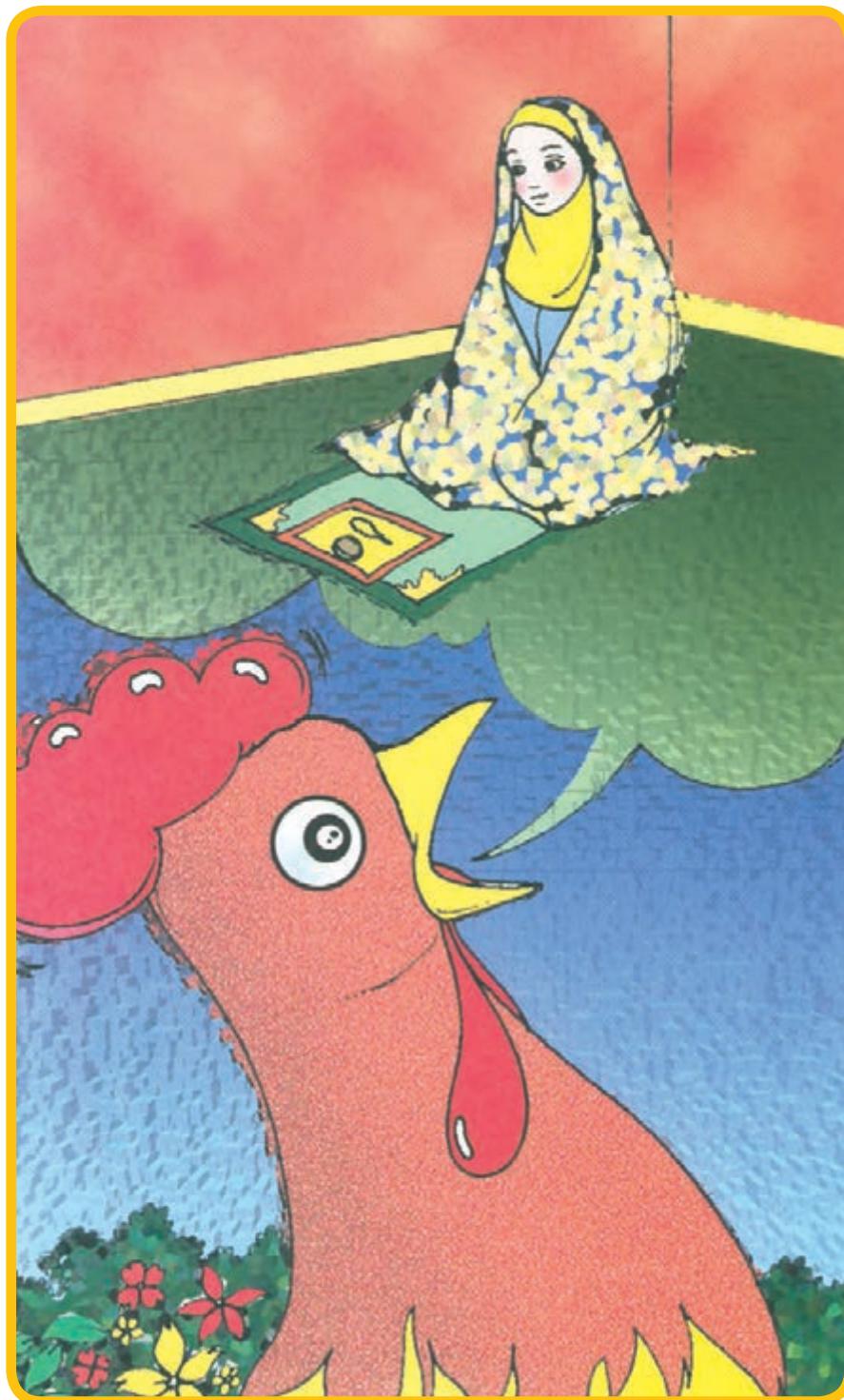
او کرد بیدار

خیلی صدایش

آرام و ناز است

می گفت: پاشو

وقت نماز است.

نماز صبح

ركعت اول:

٢ قرائت

١ تكبيرة الاحرام

٤ سجدة

٣ ركوع

ركعت دوّم:

٧ رکوع

٦ قنوت

٥ قرائت

٩ تَشَهُّد و سلام

٨ سجدة

